

Kosmopolieten, weg ermee!

Over de grens

Joost Röselaers

Columnisten en analisten zijn het er in grote mate met elkaar over eens dat het brexit-referendum in essentie draaide om immigratie. Voorstanders van 'blijven' in de Europese Unie wezen op de economische en sociale voordelen, de tegenstanders benadrukten juist de stroom buitenlanders die al jaren richting het Verenigd Koninkrijk trekt. De tegenstanders wonnen en premier David Cameron werd ingeruild voor Theresa May.

Stevige brexit

Begin oktober hield May de langverwachte toespraak over haar visie op het verloop van de uittreding. Tij-

dens de campagne was May een voorzichtige voorstander van 'blijven' in de Europese Unie. Zou ze nog een weg weten om onder uittreding te komen? Helaas, de laatste restjes hoop daartoe werden door haar weggevaagd. Er komt een brexit en er worden geen halve maatregelen genomen. De pers sprak al snel van een 'hard brexit'. Het gaat het land miljarden kosten, maar dat lijkt geen invloed te hebben.

Het is duidelijk dat Theresa May een groter doel voor ogen heeft: het Verenigd Koninkrijk moet weer een wereldmacht worden. En het land moet zelf zijn keuzes bepalen, los van Europese inmenging. Theresa May nam daarmee radicaal afstand van het kosmopolitische Londen, waarin David Cameron zich zo thuis voelt. Zij komt juist op voor de hardwerkende Brit elders in het land, die trots is op zijn land en

geen behoefte heeft aan contacten met de buitenwereld. „De kosmopoliet bestaat niet”, stelde May ietwat venijnig. „Als je denkt dat je een wereldburger bent, dan ben eigenlijk een burger van niemandsland.” Een duidelijk signaal aan Cameron en die talloze andere wereldburgers.

Domineesdochter Theresa May

De woorden van May hebben mij persoonlijk getroffen. Niet alleen als buitenlander in het Verenigd Koninkrijk, maar ook als zelfverklaard wereldburger. Ik groeide op in Zwitserland en Senegal, studeerde in Nederland en Zuid-Afrika, en woon nu in Londen. Zo ik iets ben, ben ik een Europeaan. Als ik mij al bij een bepaalde groep thuis voel, dan is het bij Europeanen. Maar ik trek het liever breder. Ik heb er, met andere woorden, geen enkele behoefte aan om bij een specifiek land

Je zou wensen dat de kerk het aandurft voorbij grenzen te kijken; er valt immers nog een wereld te winnen

te horen en ik omring mij liever niet met mensen met dezelfde achtergrond.

Maar ook als christen treffen de woorden van domineesdochter Theresa May mij. Als christen wil ik dromen van een wereld zonder

grenzen. Een wereld, waar een ieder mag wonen waar hij of zij zich thuis voelt. Het beloofde land hoeft immers niet het land te zijn waar je in grootgebracht bent. Er spreekt angst uit de woorden van May, een angst die ik ook herken bij Trump, Wilders en Sarkozy. Weg met de buitenlandse invloeden en het kosmopolitisch denken! Het valt mij daarom ook zo tegen van Britse kerken dat zij hier geen stelling tegen nemen. Sterker, de aartsbischop van York wees erop dat het huidige vluchtelingenvraagstuk een zaak is voor Europa en niet voor het Verenigd Koninkrijk. Je zou wensen dat de kerk wat kosmopolitischer was, en het aan zouden durven om voorbij de grenzen te kijken. Er valt immers nog een wereld te winnen.

Joost Röselaers is predikant van de Nederlandse Kerk in Londen